

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (in serate) v sprejema upravnistvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 52.

V Ljubljani, v soboto 4. marca 1899.

Letnik XXVII.

„Südmark“ na delu.

Iz Celovca, 3. marca.

Kako vstrajno so naši nasprotniki na delu v skrajni borbi zoper nas, kaže zopet sledeče: Dne 7. t. m. imata možka in ženska podružnica »Südmarke« v Celovcu občni zbor. Celovčane in Celovčanke bode v nemal za boj zoper Slovence »znani pisatelj« (glasoviti nemškonalni kričar) Henrik Wastian, ki bo govoril »über völkische Wehrpflicht (!) im Gebiete der Südmark«. Komu se je pri nas treba braniti, itak vsakdo vé, vémo pa tudi že zanaprej, kako bo zavijal resnico ta govornik! — Za »deutsche Volksbücherei« v Celovcu, katero tudi ustanavlja »Südmarka«, nabranih je že okrog 1000 gld. — Za zidanje šole v Borovljah je dala »Südmarka« tudi 1000 gld. »Schulverein« je v isti namen dal 3000 gld., torej pridejo Borovčiči za cen denar do šole! — Dne 26. febr. je imela podružnica v Porečah svoj občni zbor, ki je po poročilu nasprotnih listov pokazal, kako »dobronemšk duh« vlada v tem letovišču. Zbor se je vršil ob navzočnosti mnogih gostov iz Celovca »im sieghaften Zeichen der deutschen Gemeindebürgerschaft«. No, da ni moglo biti drugače, zato so skrbeli učitelji, ki se ravnaajo v tem oziru strogo po vzgledu vodje Knapič-a! Predaval je namreč učitelj Herman o »volkserhaltende (!?) Thätigkeit« Südmarke in posebno navduševal navzoče z naglašanjem nemškega stališča.

Petje pa je vodil nadučitelj Juvan. Kaj se je pelo, si lahko mislimo, posebno »pobožno« pa so heil-ovci zakročili »Bismarcklied«!! Govoril je tudi pane »Schriftleiter« Lakner od »Freie Stimmen«, ki je pogreval ustmeno znane »Schlagerje«, katere po dvakrat na teden podaja pis-

meno vsem, ki jih hočejo brati. Preveč časti bi bilo zanj, da bi se z njegovimi budalostmi pečali obširneje! Postavili so tudi neko deklico v črno-rdečo-žolti obleki na oder, da je deklamovala »ein schneidiges nationales Gedicht«. — Omenim naj še, da delovanje »Südmarke« vstrajno podpira tudi uradna »Celovčanka« z naznanili, priporočili itd. — Tako je nasprotnik na delu! Tu pač ni treba dolgega razmotrivanja in dokazovanja, kako potrebna nam je »Naša Straža«, kako potrebna družba sv. Cirila in Metoda in kako ju mora podpirati vsak, komur je še mar obstoj našega naroda!

Zaradi tega moramo obžalovati, da se vzlasti za »Stražo« kaže tako malo zanimanja. Kakor so zastopniki koroških Slovencev povdarjali na ustanovnem shodu društva »Naša Straža«, to treba vedno povdarjati, da pri društvih, namenjenih skupnemu blagru, vzlasti pri onih, ki so namenjeni v pomoč obmejnim Slovincem, treba vsako strankarstvo pustiti na stran, tu velja, da je vsak mož na svojem mestu!

Zato na stražo v obrambo proti nasilnemu in krivičnemu sovražniku!

Naloga cerkvene zgodovine.

(Konec.)

Cerkveni zgodovinar mora dalje imeti potrebno prostost duha, da se ne dá zavesti kakim predsodkom, jednostranskemu nagnjenju ali časovnemu toku. Ne sme gledati samo na svetle strani, ampak tudi za temne mora imeti odprto in odkritosrčno oko. Njegovo geslo bodi: »Z resnico na dan!«

Cerkvena zgodovina mora dalje težiti za napredkom in novim preiskovanjem. Znanost, ki

ne napreduje in se ne razvija, je že obsojena na smrt.

Najvišjo nalogo cerkvene zgodovine današnje dni pa izraža g. pisatelj doslovno tako-le: »Die Ausbildung der Kirchengeschichte zur historischen Theologie: das ist die grosse Aufgabe der katholischen Theologie in der Gegenwart und in der Zukunft.«

Nedosežno je polje, katero ima obdelovati cerkvena zgodovina, zato je potrebna neka razdelitev, da se lažje obdeli jedna ali druga stran cerkvenega življenja. Občna zgodovina je kakor deblo, ki se vzdiguje iz mnogoterih korenin, iz dogodivščin posameznih škofij, redov, župnij, samostanov ali celo posameznih oseb. Tudi stvarno se občna cerkvena zgodovina razteka v mnogotere večje in manjše struge. Za bogoslovje in krščanstvo sploh je najvažnejša dogmatska zgodovina (Dogmengeschichte). Prav na to polje so se vrgli protestantski racionalisti, ki imajo sedaj v Harnacku ostroumnega zastopnika. Ti hočejo zgodovinsko dokazati, da se je odpad od pravega krščanstva zgodil že takrat, ko je krščanstvo prišlo v dotiko s helenstvom. Pod vplivom grškega modroslovja da so se razvile dogme o presveti Trojici in včlovečenju, ki so podlaga zgodovinskega krščanstva. Prav zato »ist es Ehrenpflicht der katholischen Kirchengeschichte der Gegenwart die Ursprünglichkeit unseres Dogmas von demselben Standpunkte aus, von dem sie angegriffen wird, d. h. historisch nachzuweisen (stran 31.). Potrebna in važna bi bila tudi krščanska kulturna zgodovina in pa splošna zgodovina bogoslovnega slovstva v srednjem in novem veku, katero nam pa g. pisatelj obeta v bližnji prihodnosti.

Cerkvena zgodovina v celoti in v posamez-

LISTEK.

Napredno pismo.

Gospod urednik!

Ako Vam pišem danes, storim to, ker moram braniti samega sebe. V našem taboru so namreč name hudi, ker Vam dopisujem. Zatorej so začeli tudi v »Narodu« priobčevati listke v podobi pisem, ki jih podpisujejo z imenom »Nazadnjak«.

Kedor je bral pisma, katera sem Vam pisal dosedaj, vedeti mora, da ne zaslužim jeze napredne stranke. Saj v svojih pismih samo branim stranko, katerej pripadam, proti Vam in Vašim klerikalnim privržencem. Prepričan sem, da je to dobro delo, in zato hočem vstrajati, pa naj bodo name še tako hudi.

Brez dvoma mislite klerikalci, da kaže tako posnemanje Vaših listkov, o katerem sem govoril gori, pomanjkanje izvirnosti. Toda to ni res. »Narod« s tem samo kaže, da se zna učiti od nasprotnika, da zna rabiti nasprotnikovo orožje. In to je gotovo tudi nekaj.

Ravno tako ne razumete našega boja proti konviktu in konsumnim društvom. Saj veste, kako slaba se godi sedaj liberalizmu povsodi. Masa ljudstva mu več slepo ne veruje, več ne zre vanj

tako nepremišljeno, kakor kunec v kačo, ki ga hoče požreti. Te podobe seveda ne smete razumeti napak. Preporod javnega življenja na temelju krščanstva, gospodarska organizacija, to so ideje, katere so vnele med narodi mogočno gibanje. To gibanje si po krivici šteje v zaslugo Vaša stranka, ker zasluga, da se tako mogočno širi to gibanje, gre samo liberalizmu. Ako bi namreč nikoli ne bilo liberalizma, bi tudi tega gibanja ne bilo nikoli. Menim, da mi ne morete ugovarjati. Ker pa ves svet, tudi naša stranka, imenuje omenjeno gibanje krščansko-socijalno in pa klerikalno, umeli bodete, da mora naša stranka tudi imeti kako idejo, s katero dvigne maso naroda in jo pridobi zase. To pa bode dosegla z res lepim geslom, katero smo si zapisali na svoj napredni prapor v zadnji čas in katero se glasi: »Boj konviktu in konsumnim društvom!« Ta ideja ni morda v primeri z velikim gibanjem, o katerem sem govoril gori, malenkostna. Saj se je oklene lahko ves narod, — če hoče. V dokaz, kako globoko je že segla ta ideja med ljudstvo, priobčuje nekdo v »Narodu« dopis o svoji dekli, katera je izjavila, da za konvikt ne da beliča. To je tako trden dokaz proti potrebi konvikta, da mu vem na stran postaviti samo še izrek nekega jesiharja, kateri je na moje vprašanje, ali bo dal kaj za škofov kon-

vikt, odgovoril: »Nič«. S tem bojem postaja toraj naša stranka popularna. Ljudstvo bode sedaj začelo ljubiti one, kateri so, kakor je trdil v svojem govoru na Krškem o sebi dr. Ivan Tavčar, »ponižni pa odločni služabniki liberalne misli«. To je moje trdno prepričanje, kajti veliko idejo, katere je naša stranka pogrešala tako dolgo, sedaj jo imamo!

Sploh proti Vam klerikalcem moramo biti vedno oprezni in na straži. Vtihotapiti ste hoteli med nas Slovence tudi sholasticizem. Toda vzdignil se je proti Vam učeni naš A. Š. v »Ljubljanskem Zvonu« in zapisal je tako početje uničujoče besede: »V obsojo... sholasticizma ne bom trošil besed. Čemu bi vodo v morje nosil? A to trdno nado naj izrazim, da se vara oni, ki bi ga izkušal širiti med nami, češ: na tako deviški ledini, kakoršno je modroslovno polje pri Slovencih, bi bilo kaj lepega prostora za kako srednjeveško cvetje.« Kaj hočete klerikalci s Tomažem Akvinskim? Naš A. Š. je v par vrsticah presodil in obsodil vse njegove debele folijante polne sholasticizma. Kolika modrost v par vrsticah! Kar šibé se in pokajo uboge vrstice pod težo te modrosti. Vi bodete seveda rekli, da mož ne pozna modroslovskega slovstva, ali pa je pozna le jednostransko. Toda, preberite njegove besede, tako resne

nih delih se mora razvijati po enotnem načrtu in po zahtevah današnje zgodovinske kritike. Poiskati je treba novih, doslej neznanih virov, kateri so pa že znani, morajo se kritično pretresti. — Pri spisovanju se je zgodovinarju ozirati zlasti na tri činitelje, ki sestavljajo zgodovino. Ti so: individualno psihologični (posamezne osebe); splošno kulturni (časovne razmere in nazoni) in metafizično ontologični (Bog, zunanja in človeška narava).

* * *

To so poglavitne misli Ehrhardovega načrta. On ima seveda pred vsem pred očmi nemško cerkveno zgodovino, vendar njegova načela imajo splošno veljavo in bi se morala v določenem okviru uveljaviti tudi drugod.

Katerim potem naj krene zlasti slovensko cerkveno zgodovino? V tako velikem slogu pač pri nas ne bo šlo, kakor pri naših modnejših in srečnejših sosedih, vendar ne smemo samo hlapčevsko stopicati za drugimi. Našemu zgodovinarju bodi sveta dolžnost, obdelovati skrbno cerkveno zgodovino naše ožje domovine, pokazati blagodati, katere je cerkev prinesla našemu ljudstvu, odkriti tudi ravnodušno napake, ki so se morda tu in tam storile in katerih se potomci morajo tem bolj varovati.

Na ta način bo cerkveno zgodovino pisje v naših rojstvih vzbujalo in ohranjevalo zanimanje za cerkev, krščansko mišljenje in življenje. Treba je dalje, da sami poiščemo in kritično osvetlimo vire, ki se še zakrivajo v raznih kotih naše domovine. Nikar ne čakajmo, da nam šele tujci odprejo oči. — Doslej se je sicer že marsikaj storilo, žal, da nekatera dela sploh niso zmožna, da bi na nje postavil nož stroge historične kritike, ker so liki srakino gnjezdo le kompilacija iz raznih nemških avtorjev; so pa, hvala Bogu, tudi izjeme, katerim gre vsa čast.

Četudi se ne moremo meriti z mogočnimi sosedi, Nemci, Lahi in Francozi, vendar tudi nam stoji prosto višje stališče, visok cilj, na katerem lahko poskušajo naši cerkveni zgodovinarji svoje moči. Ako dr. Ehrhard nemškemu zgodovinarju stavi vzvišeno nalogo, braniti pozitivno krščanstvo zoper razjedajoči racionalizem, čaka tudi slovansko cerkveno zgodovino pisje nič manj vzvišena naloga. Krvno sorodstvo nas veže z drugimi plemeni na slovanskem jugu in tudi naša cerkvena zgodovina nas spominja, da smo posredujoč člen med vzhodom in zahodom. Sv. brata Ciril in Metod, ki sta in ostaneta paladij slovansko-krščanske misli, nam predstavljata zvezo z vzhodom. Naloga našemu zgodovinarju, katere ne smemo pustiti v nemar, bodi v širšem okviru preiskovati zgodovinsko korenine nesrečnega razkola, z lučjo resnice razpršiti stoletne predsodke in ovire, ki ločijo krščanski vzhod od zahoda.

Zato nam je pa treba tudi tesneje znanstvene zveze z južnimi brati, zlasti Hrvati. Ako se edenkrat razmakne pri nas pravi znanstveni polet, izginejo morda nekateri žalostni pojavi na našem

socijalnem in političnem telesu, ki koreninijo v nizkih strasteh in malenkostnem egoizmu, ter kažejo, da nam manjka višjih umstvenih idejalov in smotrov.

F. K.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. marca.

Za rešitev jezikovnega vprašanja na Češkem je te dni zagledal beli dan nov nasvet, ki je sicer podoben Stummerjevemu načrtu, vendar se pa v marsičem razlikuje od njega. Nasvet objavljajo »N. Berl. Nachrichten« in je na vsak način došel iz dunajskih krogov, najbrž izpod peresa kakkega Nemcem prijaznega višjega uradnika. Avtorju tega članka se ne zdi dovolj, da bi se Češka razdelila samo v trojne narodnostne okraje, namreč v čisto češke, čisto nemške in mešane okraje, marveč zahteva sedem vrst takih okrajev, ker sicer baje poprej ne bo miru. Po njegovem nasvetu treba poleg navedenih še strogo ločiti okraje z nemškimi, oziroma češkimi manjšinami, poleg tega pa tudi manjših okrajev, ki bi bili sicer samočeški ali samonemški, v katerih bi pa morala oblastva radi morebitnih čeških ali nemških prebivalcev na zvonaj uradovati tudi v drugem jeziku. Na ta način bi nekako vsak deželan v svojem okraju prišel do svojih pravic in zavladala bi enakopravnost. Da je načrt, akoravno morda ne popolno prikladen razmeram na Češkem, jeden dosedaj najboljših, je dokaz to, da ga že a priori zmetujejo po neomejenem gospodstvu hrepeneči Germani.

Proč z obstrukcijo, ta klic se razlega, kar je gotovo najnovejše, tudi mej nemškim narodom. V zadnjem času je poročal poslanec Kletzenbauer na dveh volilskih shodih o državnem in češkem deželnem zboru ter si pri tej priliki tudi izprosil dovoljenja, da se sme glede vstopa v češki deželni zbor ravnati po sklepu večine nemških poslancev. Poleg tega sta bili na obeh shodih vsprejeti resoluciji, v katerih volilci izjavljajo, da niso zadovoljni z obstrukcijo, ker ne pospešuje narodnih interesov avstrijskih Nemcev, pač pa znatno ovira delavnost na gospodarskem polju v korist bednega kmečkkega stanu. Volilci sicer priporočajo svojim zastopnikom, naj se z vsó močjo potegujejo za varstvo pravic nemškega naroda v vseh zastopih, toda ohranijo naj vsak čas brezpogojno zvestobo do cesarja in države. Konečno izjavljajo volilci, da ne marajo imeti nikake skupnosti s stranko, ki se bori proti domovini in veri svojih in naših očetov. — Ta dva shoda, oziroma na shodu vsprejeti resoluciji sta pač najboljši dokaz, da je nemško ljudstvo kot tako že davno sito prusaškega rogoviljenja nekaterih germanskih voditeljev in da je največja zlobnost, ako kričaći a la Wolf, Schönerer e tutti quanti kriče v svet, da nemški narod zahteva obstrukcijo.

Položaj na Ogerskem se je v zadnjem času znatno spremenil. Liberalna vladna večina se je, rekli bi, kar čez noč znatno pomnožila,

ker so vstopili v vladni klub vsi desidentje in včera korporativno tudi vsi člani prejšnje nacionalne stranke. V opoziciji so sedaj le še člani ljudske stranke, Ugronove frakcije ter nekaj divjakov. Ta opozicija šteje nekaj nad 70 mož, mej tem ko razpolaga vlada blizu z 250 možmi. To razmerje se je pokazalo pri volitvi zborniškega predsednika. Večina je glasovala, ker je morala, za vladnega kandidata bivšega notranjega ministra Perczela, manjšina pa je oddala svoje glasove bivšemu predsedniku Szilagyju, ki si je s tem zaslužil ime opozicijskega predsednika. Za uslugo, ki jo je izkazala nacionalna stranka vladi in njeni večini, bo, kakor se zatrjuje, poslanec Ferdinand Horanszky kmalu prevzel portfelj notranjega ministra, ki je sedaj začasno v rokah ministerskega predsednika. Stranke v vladni večini so toraj že z vsem preskrbljene in so se tudi že iznebile ne posebno simpatičnega barona Banflyja, ki pride kot višji dvornik v magnatsko zbornico. Ne tako pa opozicijski klubi. Res so potom zadnjega kompromisa dobili nekaj drobtin z vladne mize, toda to je malenkost v očigled razmeram, ki bodo sedaj vladale v vladnih krogih in v parlamentu. V ministerstvu sede sami možje, ki sicer mnogo govore o enakopravnosti, resnici in pravici, toda, kakor je v obče znano, njih dejanja bodo vsa druga nego pravična napram vsem stanovom in strankam. Nič bolje ne bo v zbornici. Sedanji predsednik Perczel je sicer mnogo govoril o nepristranosti in objektivnosti, toda vsem so še v spominu besede bivšega notranjega ministra, ki je izjavil, da treba pri volitvah tako postopati, da ne pride v zbornico 70 mož broječa ljudska stranka. Mož se od tedaj gotovo ni spremenil in bo ostal katoličanom in nemažarom jednako nasproten.

V francoskem senatu se vrši danes volitev predsednika mesto predsednikom republike izvoljenega Emile Loubeta. Največ nade na zmago ima dosedanji podpredsednik Franck-Chauveau, vendar pa je precejšen del senatorjev vnet za protikandidata finančnega ministra Peytrala in senatorja Constansa, ki je sedaj poslanik v Carjemgradu.

Sporočilo predsednika Loubeta v ruskih krogih ni vzbudilo one zadovoljnosti, kakor so jo izražali razni ruski listi povodom nastopa predsedstva Feliksa Faura. »Novoje Vremja« namreč piše, da je zelo neumestno, da se je Loubet v svojem sporočilu obračal samo do republikancev in socialistov, mej tem ko ostalih francoskih strank ni omenjal z nobeno besedo. »S strankarskega stališča,« pravi ta list nadalje, »je mogoče umestno to postopanje, toda je li dopustno kaj takega pri državniku, ki ima opraviti s celim francoskim narodom? Trajnost in stalnost v Franciji že drugo četrtletje obstoječega reda gotovo ne zahteva takega postopanja. Dolgoletna izkušnja je pokazala, da revolucionarni poskusi z leve in desne niso mogli škodovati temu redu. V tem smislu ne preti francoski republiki prav nikaka

in slovesne so, kakor kaka smrtna sodba. Tako pa se mora govoriti z Vami klerikalci in tako bode odslej z Vami govoril

V Ljubljani, 4. marca 1899.

Janez Naprednik
tudi »ponižen pa odločen
služabnik liberalne misli.«

Sodnji dan.

Spisal J. Joergensen.

(Dalje.)

In ta romantik, ki se prebudi vsako jutro z neko čudno praznoto, katero treba napolniti, zahteva od svojega časopisja novih mislij, novega obzorja, novih stvari, novega reda. Zlasti poželj tak narod novih čustvenih nagibov — novih in velikih in mnogih efektov — mnogo novostij mesto jedine večne resnice nekdanjih časov.

Dan za dnevom je delal Niels Graff za svoj list. V začetku so ga rabili oprezno — dokler se še niso njegovi nazoni otresli svojega rezkega značaja.

Sedel je in pisal majhne, raznolične umetniške kritike v drugi sobi med dvema poročevalcema, ki sta dišala po smoli in se ubijala z najnovejšim samomorom, in med nekim parfumira-

nim Alfonzom, ki je koval reklamo za novo operno pevko v gledališču Variété.

Sčasoma se je navadil opazovati vse s strankarskega stališča in obsojati svet po nazonih tiste politične smeri, kateri je služil.

Niels Graffa so naposled lahko porabili. Stalno so ga namestili pri listu. Koristi časnikove so postale njegove koristi, sovražniki lista njegovi so vražniki, življenje časnikovo njegovo življenje. Vse bitje svoje je posvetil vredništvu, — cel dan je bil v vredniški sobi, kjer je gorel neprestano plin, kjer je bil vedno slab zrak vsled mnogih ljudij in mnogih smodk, kjer je bilo zdaj vroče, zdaj hladno, kjer ni nihče za seboj zapiral vrat, kjer je telefon cel dan govoril, kjer so časniki in odprta pisma vsa križem ležala po mizah, kjer so poročevalci hodili ven in noter in kjer so roke črnele od prahu, katerega ni nihče pobrisal.

Podnevi je delal Niels Graff tam — potem je obedoval v restavraciji — in šel zopet v vredništvo. Tu je dobil vselej družbo. Bilo je prav tako, kakor bi se ne mogel ločiti nihče od vredniške sobane. Sedeli so tu in čitali razne po mizah okoli raztresene časopise. Nekateri so pričakovali korektur. In iz vredništva so hodili v kavarno, drugi dom žurnalistov. Okoli malih, marmornatih miz pod plinovo lučjo so se zbirali žur-

nalisti. Imeli so svoj stalen kot, kjer je bilo zmeraj nekaj te vrste »obrtnikov«. In do ranega jutra so ostali skupaj, — zabavali so se, pili, kadili, dočim so prevlekli mize s portreti in karikaturami.

To je bilo staro ponočevanje kakor nekdanj v Niels Graffovem domu. In Niels Graffu je to prijalo, kakor ciganu, ki varuje ogenj.

Krog njih je bila kavarna prazna in temna. Poslednji natak je čuval pri bufetu ves zaspan. Ponočnjaki so pa sedeli in sedeli, klepetali, kadili, pili — in se opivali. In čim bolj pozno je bilo, tem hitreje so pili, in njih dnina jim je šla po grlih, kakor goreč »burgundec«. Odprli so okno. S ceste sém doní umerjeno peketanje konj — izpred neke restavracije se pelje voz po lesenem tlaku, — glasno se smejo in kriče mlade ženske — glasovi človeškega življenja tam zunaj v nočni temi.

In čuden strah se vzbudi v Niels Graffovi duši, ko potegne ostri zrak seboj vonjav tobakov dim. Globina njegovega bitja se upre, — goščarice na tleh se vzbude — in veliki strupeni mehurji se vzdigujejo iz globočine njegovega srca. Zaželel je po divjih gozdovih življenja. Strašno je zatrepetal, da bi šel ven in se zgubil v noči, katera vali svoje nevarne valove po velikem mestu.

(Dalje sledi)

nevarnost. Francoski narod v svoji celokupnosti ne hrepeni po spremembi vladne oblike, marveč želi le reda in miru, ki se kali s poskusi, omajati zaupanje do armade, ki je stavi na njo cela Francija. Jednako sodijo o tem tudi drugi krogi, ki ne morejo umeti, čemu je Loubet tako postopal.

Položaj katolikov v Nemčiji se bo vendarle nekoliko izboljšal, ako vlada izpolni zahteve katoliškega centra. Na dnevnem redu v državnem zboru je namreč znana vojaška predloga, o kateri se vrši sedaj specialna razprava. V svrhu zmage pa vlada neobhodno potrebuje glasov centra in je baje voljna z njim skleniti kompromis, ki bi zagotovil vsprejem vladne predloge, na drugi strani pa vlado prisilil, da spremeni, oziroma izpusti nekaj določb znanega zakona proti jezuitom. Pred vsem se zahteva, da se red lazarištev in red Sacre coeur ne smatra več sorodnima jezuitskemu redu, in da smeta ta dva reda neovirano izvrševati svojo nalogo. Poleg tega zahteva baje centrum, da vlada imenuje katolika predstojnikom duhovniškega oddelka v ministerstvu za bogočastje. Člani centra imajo precej nade na uspeh.

Cerkveni letopis.

Ave Leo!

(Dalje.)

Pij IX. je rekel: »V sedanjih časih potrebujemo več zagovornikov resnice s peresom nego pa z besedo«. Zdi se, kakor bi se njegov naslednik sam pred vsemi drugimi držal tega navodila. Spisal je že toliko okrožnic, kakor menda še nobeden njegovih prednikov. In vse te poslagajo tako globoko v sedanje časovne razmere, da sovražniki sv. stolice skoro na vsako sikajo kakor gadje. Priporočal je posebno tudi katoliško časnikarstvo. Na to je opozarjal zlasti avstrijske (3. marca 1891) in francoske škofe (8. febr. 1884). Blagoslovila katoliške časnikarje in njih dela. Ko so se mu 16. apr. l. 1898 poklonili nemški katoliški časnikarji, dejal je med drugim, da »so se posvetili plemenitemu delu, pišejo in izdajajo časnike v katoliškem duhu; s tem si stekajo kar najboljše zasluge za vero in cerkev, ker v resnici ni kmalu kaj bolj odličnega nego to opravilo, s katerim se v sedanjosti toliko zmedenosti krivih nauk branijo resnice sveta prava«.

Leon XIII. goji in pospešuje tudi posvetne vede in umetnosti. S posebno okrožnico je bodril k učenju modroslovja; s pismi na kardinale Pitra, de Luca in Hergenrötherja je opozarjal na zgodovino ter odprl vatikanski arhiv za javno porabo. Za razne meniške redove je ustanovil kolegije, da se lažje izobražajo. Nedavno je to priporočal redu manjših bratov v pismu na njih generala (25. nov. 1898).

Razkolnike in vse krivoverce je povabil ljubeznivo, da se zopet združijo s katoliško cerkvijo. Lepi uspehi se kažejo zlasti na iztoku in na Angleškem. Kako srečno je zajezil nezdravi tok »amerikanizma«, je »Slovenec« že poročal. In glavni nositelj te ideje se je prvi brez pomisleka uklonil.

Katoliški cerkvi se očita odrevenelost in nazadnjaštvo. A vendar se uprav Leon XIII. ob skrajni meji človeške starosti, kaže vedno najpristopnejšega vsem novim idejam, ki so res v duševni in gmotni blagor človeštvu. Star po letih je mladeniško čil po duhu, in noben važnejši pojav mu ne ostane skrit.

Dočim se katoliško znanstvo tako čvrsto razvija, pa vse krivoverske, zlasti protestantske ločine rapidno propadajo. Na Nemškem že mnogi taje božanstvo Kristusovo. Na Angleškem pa vse, kar je še količkaj dobrega, sili v katoliško cerkev nazaj, vse drugo pa bo kmalu zgubilo pristni krščanski značaj. Prav je imel Döllinger, ki je rekel: »Jedina vez med protestanti je sovraštvo do katoliške cerkve; v tem so si vsi složni.« Luter je rekel patetično: »Ako je to delo človeško, bo kmalu razpadlo samo ob sebi; ako pa je božje, ga nobena moč ne bo mogla ukončati.« No, zdaj se jasno vidi, čegavo delo je! Ni čuda, saj laž mora sama po sebi razpasti. Kako siromašna so vsa krivoverstva v primeri s katoliško cerkvijo, vkljub temu da je le-ta najbolj zatirana in napadana.

Slavni papež Bonifacij VIII. je za časa najhujših stisk, zapuščen od mnogih prijateljev, zatiran od vladarjev, izdal 5. decembra 1301 okrožnico »Ausculta fili«, v kateri pravi med drugim: »In ako bi se vsi knezi sveta združili zoper nas in zoper katoliško cerkev, mi bi jih smatrali kot smeti, ako imamo resnico za se in se za resnico vojskujemo. Ako bi pa resnice in pravice ne imeli za se, potem bi imeli pač vzrok, da bi se bali.« (Hergenröther. I. c. 330.)

Leon XIII. more pač v ožgled tolikim in tako silovitim kovarstvom lože in drugih sovražnikov kot vrhovni učitelj jednako govoriti. Resnica se ne da pobiti nikoli. »Non praevalent!«

(Dalje sledi.)

Tedenski koledar.

Nedelja, 5. marca: 3. postna, evang.: Jezus izžene hudobenega duha iz mutca. Luk. 11. Friderik sp. — Ponedeljek, 6. marca: Fridolin sp. — Torek, 7. marca: Tomaž Akv. sp., cerkv. uč. — Sreda, 8. marca: Janez od Boga sp. — Četrtek, 9. marca: Frančiška Rimlj. vd. — Petek, 10. marca: Štirideset muč., sv. petere rane Gosp. — Sobota, 11. marca: Heraklij m. — Solnce izide 10. marca ob 6. uri 26 min., zaide pa ob 5. uri 56 min. — Lunin spremin: Mlaj 11. marca ob 8. uri 51 min. zvečer. — Musica sacra v nedeljo 5. marca: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: koralna maša; graduale in tractus Foersterjev, ofertorij dr. Fr. Wittov. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Missa Immaculata zl. G. Rott, graduale Foersterjev, ofertorij Schöpfv.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. marca.

(Nemško protestantska agitacija.) V roke smo dobili list, na katerem je tiskana pesem z naslovom: Los von Rom! Kakor smo zvedeli, je baje ljubljanski pastor razdeljeval to pesem preteklo nedeljo mej ljubljanske protestante. Pesem je zelo žaljiva za katoličane in Slovence in kaže veliko nemško-protestantsko nestrpnost, s katero se tudi sicer odlikuje ljublj. prot. pastor. Samo jedno kitico objavimo iz te pesmi, glasi se: »Nicht in fremdem Geiste denkt es — Betet nicht lateinischen Spruch — Deutsch, empor zum Himmel halte — Deutsch Gebet und — Deutscher Fluch!« — To je napad na nas katoliške Slovence, kakor si odurnejšega ne moremo misliti. Treba torej v tem pogledu pozornosti in skrbi, da se že v kali zatre tako protiversko in protinarodno gibanje.

(Kako daleč še, gospodje pri »Narodu«!) Iz Šmartina pri Litiji poroča sinočni »Narod«, da je »neka bolna beračica na gnoju in slami ležala celo jesen in zimo do sedaj, brez odeje in postrežbe v svinjaku, kjer so nekoliko prej prešiče ven spravili«, ter očita malomarnost šmartinskemu županu. Novica se nam zdi malo verjetna, ker star bolan človek vendar ne more živeti celo jesen in zimo do sedaj brez odeje in postrežbe, in ker tudi svinjaki uprav v jeseni in po zimi do sedaj služijo svojemu namenu. — Nad vse smešen in surov pa je dostavek: »Premilostni gospod knezoškof, ki zbirate tisočake za nepotrebno šolo — ali vidite, kako se godi siromakom na Kranjskem?« — Stvar je skrajno smešna, vendar ob enem tudi skrajno surova, kajti v tako zvezo spravljati škofa, v čegar palači se zbirajo dan za dnem cele gruča revežev od blizo in daleč in s katerimi deli nesebični in radodarni naš vrhovni nadpastir čestokrat svoj zadnji goldinar — to je res nečuvono! Taka pisava res spada v svinjak!

(Osebnost.) Župan Hribar je danes dopoldne obiskal nemško deško ljudsko šolo in bil prisoten pri pouku skoz dve uri.

(»Nemški ne znajo«.) Jutri ob 7. uri zvečer bodo predstavljali v »Katoliškem Domu« tudi igro »Nemški ne znajo«, ki je bila lani prepovedana. To pač jasno osvetljuje, kaka je naša cenzura. Naj bi jutri zvečer kar največ občinstva prišlo v veliko dvorano »Katoliškega Doma« pogledat, kako se nemški ne zna. Poleg te igre so na vspeh še: Stritarjev »Nedolžen«, dramatizovana anekdota »Zdaj gre sem, zdaj pa tje« in »Ob materinem godu«. Pred igrami in med dejanji udarjajo hrvatski tamburaši.

Sedeži se prodajajo v prodajalnici pri Štefetu pred škofijo.

(Priprave za Prešernov večer.) Kakor čujemo, se priprave za ta večer vsestransko jako marljivo vrše in naše narodne dame v odborih narodnih društev, ki so prevzela prireditve omenjenega Prešernovega večera, baje kar tekmujejo, kako bi druga drugo prekosile z najraznoternejšimi presenečenji, ki so jih namenile obiskovalcem tega zabavnega večera. Zanimive podrobnosti, ki smo jih o teh pripravah izvedeli iz za kulis, priobčimo v prihodnji številki našega lista.

(»Pravnikov« večer) bo v ponedeljek dne 6. t. m. ob 8. uri v Narodnem domu na levo v pritličji. Razgovor bo o vprašanji: ali se sme v dražbenih pogojih določiti, da se najvišji ponudek ne položi sodišču, nego plača neposredno upnikom po smislu razdelilnega sklepa? — K obilni udeležbi vabi odbor društva »Pravnika«.

(Odbor »Glasbene Matice«) tem potom prosi p. n. gospode poverjenike, naj mu čim preje pošljejo seznamek nabranih članov, da jim določi za zanje muzikalije, ter potem pobere članarino, ker je še tekom tega meseca treba zgotoviti pravovojni imenik udov.

(Iz Starega Trga pri Ložu.) Dne 3. marca so bile končane volitve občinskega odbora v Starem Trgu pri Ložu. Izmed 32 odbornikov je 25 pristavev katoliško narodne stranke in je torej liberalna stranka tu vkljub vsej intenzivni agitaciji, žagancam, vinu, smodkam in golažu slavno pogorela.

(V novo višjegimnazijsko poslopje) je dovolilo naučno ministerstvo vpeljati električno razsvetljavo v vse prostore.

(Prvotne obravnave) pri tukajšnjem deželnem sodišču se prično, kot smo že omenili, v ponedeljek, 6. t. m. in bodo trajale tri dni. Pred porotnike pridejo: dne 6. marca 24 letni oženjeni kmečki sin Jan. Grad iz Vidma pri Brdu radi uboja Frana Vodnika; 7. marca 24 letni delavec Mat. Kobilca radi uboja Jurija Blatnika ter 19letni samski L. Gorjup in 21letni Al. Avgustinčič, oba krovca, radi poskušane nasilstva; dne 8. marca, 50 letni bivši rudar Lor-Miklavčič iz Jeličinega vrha radi nasilstva in pretenja ter vredništvo »Slovenčev« radi žaljenja časti.

(Nove krasne razglednice.) predstavljajoče del gorenskih planin, izvršene v treh barvah, toraj prve te vrste, ki so izšle iz tukajšnjih tiskarn, je založil ljubljanski knjigotržec A. Turk, natisnila »Katol. tiskarna«. Dobivajo se pri založniku in mnogih drugih prodajalnicah.

(Novo pevsko društvo »Lipa«) se snuje v Ljubljani. Dotična pravila je oblastvo že potrdilo.

(Kinematograf »Excelsior«.) Predstave v hotelu pri Maliču so vsak dan prav dobro obiskane. Program obsega dvanajst zanimivih slik, ki splošno ugajajo.

(Krojaška zadruga v Gorici.) Opozarjamo rodoljube na Goriškem na občni zbor krojaške zadruge dne 9. t. m. ob 11. uri v prostorih goriške čitalnice. K zadrugi naj pristopi vsak premožnejši Slovenec, ker krojači sami ne bi mogli zložiti dovolj denarja. — Kdor ne bi utegnil osebno udeležiti se zborovanja, naj pismeno pristopi. Pisma in denar naj se pošiljajo: Gosp. Luka Dugar, Gorica. (Placuta 12.) — Udje, ki so že plačali prvi obrok (4 gld.) imajo volilno pravico in smejo za volitev pooblastiti tudi katerega drugega uda.

(Iz Celovca.) dne 3. marca: Mestni odbor bode plače mestnim uradnikom in uslužbencem povišal s tem, da dobijo oni, ki imajo do 1000 gld. plače, 10odstotno draginjsko doklado. Zato bo treba vsako leto 3000 gld. — Dne 10. t. mes. bode poročal tukaj inženier Dorovins z Dunaja o zažiganju mrličev s stališča prijateljev in nasprotnikov. Torej Celovčanom manjka še tega! — Dne 1. marca je bil tu socijalno-demokratski shod z dnevnim redom: »Parlamentarizem in absolutizem«, o katerem bi bil imel govoriti državni poslanec Daszynski. Namesto njega pa je prišel samo nek drug »sodrug« z Dunaja. — Minule dni so pričeli z zgradbo otroške bolnišnice za 56 otrok. Stavba bode stala 75.000 gld.

(»Piklavbo«) hočejo dati svoji mestni straži celovski mestni očetje. Sedanja klobuki, kakoršne nosijo policaji, jim ne zadoščajo več, so menda premalo »schneidig«. Za velike stroške se

ne zmenijo. Saj denarja ima celovško mesto vedno dosti, in če ga ni, se — izposodi. To se zgodi makari tudi za ceste, katerim se vsakdo smeji. »Hätt' man's nicht, so thät' man's nicht«, pravi Nemec. Tako je naš slavní mestni zbor tudi v zadnji seji sklenil, da kupi neko posestvo za 24.000 gld., ki je preplačano samo za — 6000 gld., kakor pravijo »Fr. St.«

(Iz celovške škofije.) Mil. g. knezoškof bode letos delil višje redove 16., 18. in 20. julija. — Duhovne vaje za duhovnike bodo od dne 7. do 11. avgusta v Marijanišču. Vodil jih bode sloveči dominikanec o. Albert Weiss iz Freiburga v Švici. — Na dan 12. aprila v Hodišah napovedana knezoškofijska vizitacija in birma odpade — Častno svetinjo za štiridesetletno službovanje sta dobila vč. gospod Alojzij Fischer, vpokojeni mestni župnik v Celovcu, in č. g. Lovro Sever, župnik v Blačah.

(Imenovan) je g. Jos. Žužek višjim inženjerjem pri dikasterijalnem stavbenem ravnateljstvu na Dunaju.

(Škofa dr. Mahnič) napadajo italijanaši z vso silo zaradi pastirskega lista, ker je proti njihovim frimasonskim nakanam jasno resnico povedal.

(Gospodarska organizacija v Istri) Gospodarska zadruga v Opatiji je imela občni zbor dne 29. januarja t. l. Članov ima 106. Svojim udom kupuje zlasti za vinogradarstvo potrebne priprave in pripomočke, razdeljuje med nje poljudne knjige o vinarstvu in semena; sedaj hoče narediti gospodarski vrt razsadnik; zadržniki so zahtevali, da se v Moščenicah ali v Beršecu osnuje posojilnica. — Zeleti je, da se ta koristna ideja razširi po vsej Istri. Polje za delo je široko, potreba velika.

(Termo električni oglašitelj vročine) se zove jako praktičen stroj, ki ga je izumil Istrijan Hrvat Josip Varljen Ivanov, mašinst iz Kastava. Njegov namen je, da oglasi vročino z zvoncec na poljubno daljino. S to napravo bodo parni kotli in stroji zavarovani proti eksploziji, kar je bilo doslej pri vsej opreznosti včasih nemogoče vsled pomanjkljivih priprav.

(Ogenj) je vničil dne 22. m. m. s slamo krito hišo z gospodarskimi poslopji ter vsemi pridelki Ig. Zagorcu v Loškem Potoku. Škodo cenijo na 1500 gld., zavarovan je bil za 920 gld. Vnelo se je seno na hlevu najbrže vsled neprevidnosti.

(Nesreča.) Posestnik Štefan Polšak iz Žapuž je 23. t. m. dopoldne pri sajenju dreves tako nesrečno padel na oster kamen, da je v trenutku umrl.

(Delavsko društvo »Svoboda« v Zagrebu) si bo naredilo novo zastavo po lepih načrtih umetnika Čikoša. Na jedni strani bo podoba svete Cecilije, katera podaje liro pevajočemu delavcu, na drugi pa dva delavca, ki si podajeta roki pod Zvonimirovo krono. Okraski so lipovi in lavorovi listi.

(120.000 mark za nagelj.) Neki vrtnar v Bostonu je vzredil novo vrsto lepih, velikih, krvnoredčih nageljnjev in dal tej rastlini ime Mrs. Lawson, kakor se imenuje žena najbogatejšega moža v Bostonu. Mrs. Lawson pa je pravico do te krasne, nove varietete kupila od dotičnega vrtnarja za 120.000 mark.

(Koliko stane železnični vlak?) Malokdo izmed potnikov, ki sede brezskrbno naslonjeni v vozu dirjajočega vlaka, misli na to, koliko je vreden tak železniški vlak. Lokomotiva s tenderjem se ceni navadno na 24.000 gld., tovorni voz 4800, poštni voz 9600, trije navadni potniški vozovi vsak po 24.000 gld., trije vozovi prvega razreda vsak po 36.000 gld.; tako sestavljeni vlak bi veljal torej 218.000 gld. Ker imajo pa osebni vlaki navadno še več voz, zato se jih tudi lahko višje ceni, in cena vlakov se približuje pogosto polovici milijona.

(Zoper tatove koles.) V Parizu se je nekomu, ki je ukradel neko kolo, slabo godilo. Dotični kolesar, čegar je bilo kolo, je dal napraviti pod sedlom neko pripravo, ki je vsakemu, ki se je nepoklican polastil kolesa, zabodlo celo vrsto ostrih šivank v meso. Tatu so morali takoj odnesti v bolnico. Pred to pripravo so dobili pariški uzmoviči baje velik respekt.

(Liga katoliških žen) se je ustanovila v Parizu in se ima raztegniti po vsej Francoski. Žene, ki vstopijo v zavezo, obljubijo, da ne bodo kupovale

pri židih in brezvercih in da bodo povsod izpodrivale in zatirale nenravne in brezverske knjige in časopise.

(Kmečka organizacija) na Pruskem šteje že 188.000 članov. Tej organizaciji se ima kmečki stan zahvaliti za več veselih uspehov v zadnjem času.

(Električna luč v Vatikanu.) Milanski duhoven Cabella, sloveč strokovnjak v elektriki, je vvedel v Vatikanu in vatikanskih vrtovih električno razsvetljavo. — Dne 17. februarja se je vžgala ta luč prvič v stanovanju papeževem. Papež je Cabelli čestital na lepi izvršitvi. Leon XIII. je tem povodom spisal odo, v kateri z ozirom na uporabo elektrike proslavlja napredek v znanosti.

(Starost papežev.) Nedavno je stopil Leon XIII. v 22. leto svoje vlade in v 90. leto svoje starosti. Tem povodom francoski list »Soleil« poroča: Izmed 263 dosedanjih papežev jih je 11, ki so vladali več nego 17 let in od l. 1378, ob končanju Avignonskega razkola, jih je 16 živelo več nego 80 let. Zadnji mej temi je umrl Gregor XVI. leta 1846, star 80 let in 8 mesecev; drugi so Gregor XII., Calixt II. in Benedikt XIII., ki so dosegli starost 81 let, Aleksander VIII. in Pij VI. 82 let, Gregor XIII., Inocencij X., Benedikt XIV. in Pij VII. starost 83 let, Pavl III. 84 let, Klemen X., Klemen XIII. in Pij IX., ki so dočakali 85 let. — Najstarejši papeži so Klemen XI., ki je umrl star 92 let, Pavel IV., ki je postal papež v 89. letu, je živel do 93. leta in Gregor IX., ki je živel blizu 100 let. Do Pija IX., ki je vladal 32 let, razven apostola Petra ni noben papež dočakal 25 let svoje vlade. Želja vseh katoličanov je, da Leon XIII. dočaka Petrova leta.

(Katoliških društev na Ogerskem) je bilo leta 1898 skupaj 883, in sicer društev rokodelskih pomočnikov 74, mladeniških 13, katoliških delavskih društev 7, za delavke 3. Vincencijevih družb je 17, dobroteljskih ženskih družb 22. Zadnji čas zelo napredujejo na Ogerskem Raiffeisenove posojilnice, za katere se duhovščina mnogo trudi. Sedaj jih je že 221. Kmečkih zadrug imajo Ogri 14. — Pač je na Ogerskem treba, da se ta koristna organizacija še zelo okrepi in razširi, da bo mogla odločevati v javnosti, a vsaj začetek je storjen.

(Človeška umrljivost.) Vsako minuto umrje na zemlji približno 88 oseb, vsaki dan 127.000 in v enem letu 46.300.000. — Ker živi na zemlji okoli 1.350.000.000 ljudi, je povprečna človeška starost 33 let.

(Panamerikansko razstavo v Bufalu) hočejo napraviti l. 1901. V ta namen so bogatini v Bufalu podpisali že milijon dolarjev in kongres utegne dovoliti pol milijona. Razstavni prostor je blizu slovečih slapov reke Niagare. Amerikani hočejo na tej razstavi pokazati vso svojo moč in bogastvo.

(Visok honorar.) Ruska vladarica Katarina je poklicala angleškega zdravnika dr. Dimsdala na svoj dvor, naj bi njeni rodbini stavil kože. Mož je prišel, storil svojo nalogo in dobil za to uslugo 100.000 mark potne odškodnine, kot honorar 200.000 mark in dosmrtno pokojnino po 10.000 mark na leto. Še sedaj so letni dohodki najslavnejših angleških zdravnikov velikanski in znašajo povprečno okoli pol milijona mark. Znani kirurg Cooper je prejel za prvo svojo operacijo od nekega bogatega trgovca 21.000 mark, njegova asistenta pa vsak po 6300 mark.

(Lombroso in Virchow.) Znani italijanski materijalist Lombroso uči, da so zločinci bolniki, in jih torej človeštvo nima pravice kaznovati, mesto v ječo, naj bi se jih poslalo v bolnišnico. Najmanj 40% zločincev je že po svoji naravi prisljenih, delati slabo, kakor sili tigra narava, da mori in trga, kar mu pride pred oči. Ta teorija nima nič manjšega nasprotnika, kakor je slavní berlinski profesor Virchow, ki očita Lombrosu, da svoje hipoteze ni podprl z dovolj trdnimi dokazi, in da velja to le za posamične slučaje. Lombrosovi teoriji pa prorokuje Virchow tisto bodočnost, kakoršno je dosegel svoje dni Gall s svojimi bajkami o obliki lobanj, iz katerih se da spoznati značaj človeka. Sedaj so Gallovi nazori prišli ob vso veljavo. Ruski anatom Zernow pa imenuje Lombrosovo nauk »karikaturu znanosti«.

(Vsi ljudje postanejo norci?) Na svetu so raznovrstni statistiki. Tako so nekateri angleški statistiki šteli norce v Evropi. Pred 40 leti je prišel

na 535 oseb jeden norec, sedaj pa štejejo že na 312 pametnih oseb jednega norca. Ako pojde tako naprej, potem pride po tem računu v stari Evropi čez 80 let že na 100 oseb jeden norec, v 300 letih na 10 oseb in v 400 letih bi bili vsi norci. No, potem bi bili pametni ljudje le izjerne in bi morda le-ti morali v norišnice.

(Bakterije v ledu.) Kakor je znano, preneso nekatere bakterije jako nizko temperaturo, celo 100 stopinj pod ničlo. Ko se je to zvedlo, je takoj nastalo vprašanje, ali se nahajajo bakterije tudi v ledu. Profesor Catterina v Padovi je preiskal led, ki je bil leto dni star, in našel v kubičnem centimetru okoli 10.000 živih, ploditve zmognih mikroorganizmov. Zaradi tega ne kaže vživati naravnega ledu, o katerem se ne ve, odkod da je. Isto velja tudi glede rabe ledu pri nekaterih obrtih, kakor pri mesarjih, sladčičarjih itd., kjer pride led v dotiko z živili. Pri umetno napravljenem ledu ne pride ta nevarnost v poštev.

(Prislovica.) Čestokrat se omenja prislovica: Castigat ridendo mores. (Biča s smehom navade.) Ta izrek se navaja večkrat brez druge opomnje, včasih se dostavi: Kakor pravi latinski pesnik; kader pa hoče poročevalec biti posebno točen, pristavi, da tako poje Horacij. — Resnica pa je, da je te besede prvi zapisal pisatelj in pesnik Santeuil in sicer z ozirom na izvrstnega komika svojega prijatelja Dominika Biancolelli. — Jednako je s prislovico: Habent sua fata libelli. (Knjige imajo svojo usodo), ki je prišla v 16. veku izpod peresa pisatelja Justa Lipse.

»L' Univers«.

(Iz šole.) Profesor kemije: »Kaj se zgodi z zlatom, ako ga pustimo na zraku?« — Učenec: »Ukradejo ga.«

(Prijetno iznenadenje.) Zdravnik: »Žal, da Vam bo treba nogo odrezati, ako hočete, da se Vam reši življenje.« Bolnik: »Že dobro. Sem hujše pričakoval, namreč da bi mi utegnili naposled še pivo prepovedati.«

(V zavarovalnici.) Zavarovalniški agent: »Mi Vas ne moremo zavarovati.« — Star mož: »Zakaj ne?« — »Vi ste stari 94 let.« — Star mož: »Kaj zato? Statistika vam vendar dokazuje, da manj ljudi umrje v 94 letu, kakor v drugih starostnih dobah!«

(Nenavadno sredstvo.) A.: »Vi pravite, da pišete sami sebi opominjevalna pisma, naj vrnete dolgoce, ter na ta pisma podpisujete tuja imena. To je vendar čudno. Kaj s tem nameravate?« — B.: »Vsaj vidite, da mi je žena za denar vedno za petami; ako pa bere taka pisma, vsaj nekoliko odleže s svojo silnostjo.«

(Zagovornik in sodnik.) A.: »Meni to ne gre v glavo. Ako izročim kako zadevo svojemu zagovorniku, reši jo ugodno za-me v petih minutah.« — B.: »No in —« — A.: »O isti stvari pa sodni dvor premišljuje tri tedne in še za-me neugodno odloči.«

(Sejmi po Slovenskem od 6.—11. marca.) Na Kranjskem: 6. v Novem Mestu, na Uncu, v Rakitni in v Motniku; 7. v Zalogu; 8. v Ljubljani in v Žireh; 9. na Brezovici in v Sodražici; 10. na Raki in Smuku; 11. v Senožečah. — Na slov. Štajerskem: 8. na Pilštanju in v Vitaju; 10. v St. Juriju ob Tabru, Kapeli pri Brežicah, Spod. Polskavi, Dobu pri Hrastniku in v Kostivnici; 11. v Celju. — Na Koroškem: 10. v St. Mohorju. — Na Primorskem: 9. v Kobaridu; 10. v Ajdovščini.

Darovi.

Za »Katoliški Dom«: Iz Bohinja 5 gld. Za Jeranovo dijasko mizo: G. J. Zupan, kurat v St. Petru 5 gld. — G. Karol Ceme, župnik v Dolu 3 gld. — V čast sv. Jožefu 5 gld. — Neimenovana iz Kranja v zahvalo kot kruhe sv. Antona 3 gld. — A. P. 3 gld. — G. N. Perjevic iz Trsta 2 gld. — G. Fr. Nastran z Rudnega 1 gld. 80 kr. — Kmetska posojilnica na Vrhniki 25 gld. — K. S. 2 gld.

Društva.

(Prvi občni zbor) na novo ustanovljenega pevskega društva »Planina« v Planini pri Rakeku vršil se bode v nedeljo dne 19. marca t. l., ob 1/5. uri popoldne v prostorih Štefana Čenčurja s sledečim vsprejemom: 1. Nagovor začasnega predsednika; 2. poročilo začasnega tajnika; 3. poročilo začasnega blagajnika; 4. even-

tualni predlogi; 5. volitev predsednika in odbora; 6. vpisovanje novih udov. — K temu prvemu občnemu zboru pevskega društva »Planina« vabljeni so vsi dosedaj priglašeni udje ter prijatelji petja. Začasni odbor.

(Odbor) »Slovenskega čebelarkega društva« za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko, se je izvolil dne 16. februvarija 1899 pri občnem zboru za leto 1899. ter se sestavil tako-le: Frančišek Črnagoj, učitelj na Mahu Barju, predsednik in tajnik; Hinko Likar, nadučitelj v Grahovem pri Cirknici, podpredsednik; † Frančišek Mekinec, duhovnik in ljubljani, blagajnik; Peter Pavlin, posestnik in čebelar v Trnovem, odbornik; Fran Pengov, bogoslovec v Ljubljani, odbornik; Anton Žnidaršič, čebelar in trgovec v Ilirski Bistrici, odbornik; † Fran Rojina, učitelj v Smartnem pod Smarno goro, odbornik in vrednik lista.

(Vabilo k rednemu občnemu zboru) »Krojaške zadruge«, vpisane z omejeno zavezo v Gorici dne 9. marca t. l. ob 11. uri dopoludne v prostorih goriške »Čitalnice« s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Govor o važnosti zadrug za osvobojenje našega ljudstva. 3. Volitev: a) načelnistva, b) blagajnika, c) nadzorništva. 4. Predlogi in nasveti. K shodu smejo tudi neudje in žeteli je obilne udeležbe. — V Gorici, dne 28. februvarija 1899.

Načelnistvo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Papeževa bolezen.

Rim, 4. marca. Zdravniki so papežu dovolili, da danes za nekaj časa vstane, vendar da le s pomočjo strežajev ter da ne sme hoditi, marveč mirno sedeti na stolu. Zdravniki so konečno morali vstreči tej želji, ker tudi upajo, da bo to za kroženje krvi in pospeševanje prebave dobro. — Ko se je danes zjutraj dr. Mazzoni po obisku priporočil papežu, rekel mu je Leon XIII.: Danes še le se počutim prav dobro in to tembolj, ker tudi na vaših očeh berem danes mir, katerega včeraj še niso kazale. Dr. Mazzoni je nasproti časnikarjem dejal, da so poročila rimskih listov, da je papežu zopet slabše, neresnična, ker je srečno prestal operacijo in je njegov duh čudovito živahen in ognjevit. — Ko so papežu zdravniki čestitali k obletnici njegovega kronanja ter mu želeli, da doživi še več takih obletic, dejal jim je papež, da takih voščil 90 let stari ljudje sicer ne smejo resno vzeti, da pa se bo on potrudil kolikor mogoče, da ustreže njih odkritosrčnim željam.

Rim, 4. marca. Včeraj na dan 21. obletnice kronanja papeža Leona XIII. je došlo v Vatikan veliko število članov višjega rimskega plemstva, diplomatov in raznih drugih zastopnikov, ki so vpisali svoja imena v razpoloženo polo. Papež je ukazal včeraj prinesiti dva šopka z vrta, katera je izročil zdravnikom v spomin na včerajšnji dan, »ki ako Bog hoče, ne bode še zadnji njegovega življenja.«

Rim, 4. marca. Današnji zjutranji oficialni buletin: Papež je imel popolno mirno noč in je dobro spal. Ako bo zdravljenje tako napredovalo, in upanje je opravičeno, ustavila se bo z jutrišnjim dnem izdaja zdravniških poročil.

Rim, 4. marca. Predvčeranjim zvečer je zložil papež pesem o enakem slučaju, ki se je, kakor njemu, pripetil papežu Klementu XII. Pri včerajšnjem zjutranjem obisku je papež prebral pesem zdravnikom s krepkim glasom. Zdravnika sta mu svetovala, naj se vzdrži vsakega vznemirjenja in napora, kar jima je tudi obljubil.

Rim, 4. marca. Zdravniki se nadejajo, da se rana na nogi zaceli v desetih dneh in da bo papež popolno okreval. Dr. Lapponi izjavlja, da bo operacija na nogi vsekako okrepila telo in s tem podaljšala papežu življenje. Sploh napovedujejo zdravniki papežu še primeroma dolgo življenje.

Rim, 4. marca. Tajnik kardinal Rampolla je doposlal rimskim višjim cerkvenim dostojanstvenikom naslednje pismo: Naznam vam, da se sv. oče prav dobro počuti.

Rim, 4. marca. Povodom včerajšnje obletnice kronanja papeževega je vatikanska častna straža razobesila zastave in si nadela gala-opravo.

Dunaj, 4. marca. Prihodnji mesec obišče ruski car našega cesarja na Dunaju. V Lainzu že delajo priprave za carjevo stanovanje.

Dunaj, 4. marca. Iz Peterburga se poroča, da so vseučiliščniki v Peterburgu, Moskvi in Kijevu pričeli štrajkati, ker je policija proti njim surovo postopala.

Trst, 4. marca. Občini Pulj in Piran sta dovolili večje svote za osnovo vseučilišča v Trstu.

Zader, 4. marca. Deželni zbor je soglasno vsprejel predlog posl. Klaića, naj se vladi izrazi obžalovanje radi rabe nemškega jezika.

Praga, 4. marca. »Politik« poroča, da se vojaških vaj na Češkem letos vdeleži tudi cesar. Druge vojaške vaje tudi letos bodo na Koroškem.

Levov, 4. marca. Izdajatelja »Dziennika Polskega« je tožil Stojalovski, ker ga je dolžil, da ima zveze z načelnikom ruske tajne policije. Porotniki so obtoženca oprostili z 8 proti 4 glasovom.

Budimpešta, 4. marca. Opozicijski stranki Ugronova in Košutova sta se združili vsled vstopa nacionalne stranke v liberalne vrste.

Budimpešta, 4. marca. Ministerski predsednik Szell je v včerajšnji seji poslanske zbornice umaknil nagodbeni provizorij prejšnje vlade in predložil nov načrt. Finančni minister je predložil nagodbo s Hrvatsko. Zbornica je odobrila indenniteto in se posvetuje danes o kontingentu za vojaške novince.

Belgrad, 4. marca. Turčija se boji spomladi upora v Macedoniji in je zato zaprla veliko sumljivih oseb. Mej temi jih je veliko nedolžnih.

Pariz, 4. marca. Senat je izvolil v ožji volitvi predsednikom senatorja Fabièresa s 151 glasovi. Constans je dobil 85 glasov.

Madrid, 4. marca. Kraljica se še vedno posvetuje z vplivnimi politikami o rešitvi krize. Najbolj gotovo je, da bo poverila sestavo kabineta senatorju Silvela.

Washington, 4. marca. Predsednik Mac Kinley je podpisal načrt zakona, na podlagi katerega je Španiji izplačati 20 milijonov dolarjev.

Čisto medicinično ribje olje.

Deželna
lekarna

pri Mariji
Pomagaj.

Čubar, Primorsko, septembra 1898.

Blag. g. Milan Leustek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog neprocenjenog dobrog in pristnog **medicinskega ribjega olja** katerog že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodbino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

729 18 **Anton Ožbolt**, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani,

Resljeva cesta števil. 1, poleg mesarskega mosta.

Umrla so:

2. sušca. Marija Müller, zasebnica, 84 let, Radeckega cesta 20, ostarelost. — Jožef Vališ, dninar, 23 let, Hrenove ulice 15, jetika.

V bolnišnici:

1. sušca. Marija Trampuš, gostija, 81 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Neb	Padačina v 24. uri
3	9. zvečer	736.4	8.2	sr. zah.	jasno	
4	7. zjutraj	733.7	7.4	sr. zah.	oblačno	0.0
	2. popol.	731.7	11.4	moč. zah.	skoro obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 8.6°, normale: 1.6°.

Tržne cene v Ljubljani

dné 4. marca.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	10 50	Špeh povojen, kgr.	68
Rež,	8 50	Surovo maslo,	90
Ječmen,	7 50	Jajce, jedno	2
Oves,	6 80	Mleko, liter	7
Ajda,	8 —	Goveje meso, kgr.	60
Proso,	9 —	Telečje	60
Koruza,	5 60	Svinjsko	60
Krompir,	2 50	Kostrunovo	40
Leča, hkl.	12 —	Piščanec	60
Grah,	8 —	Golob	23
Fižol, m. stot.	11 50	Seno, m. stot.	2 20
Maslo, kgr.	96	Slama,	1 80
Mast,	68	Drva trda, 4 kub. m.	6 40
Špeh svež,	62	„ mehka, 4 „	4 50

Ehrenerklärung.

Wir Gefertigten haben in einer an Herrn Ferdinand Freiherrn von Helldorff gerichteten Eingabe den Werksdirektor in Feistritz im Rosenthale Herrn Norbert Papencordt einer gröblichen Pflichtvernachlässigung beschuldigt. Da wir diese Eingabe lediglich über Veranlassung des Herrn Pfarrers Johann Schuster in Feistritz im Rosenthale und im Vertrauen auf dessen Angaben, ohne den beleidigenden Inhalt zu kennen, unterschrieben haben, erklären wir hiemit, alle in der erwähnten Eingabe gegen den Werksdirektor Herrn Norbert Papencordt erhobenen Anwürfe und Beleidigungen als unwahr beziehungsweise unbegründet mit dem Ausdrucke unseres aufrichtigsten Bedauerns, dem genannten Herrn in so ehrverletzender Weise nahegetreten zu sein, zurückzunehmen. Gleichzeitig bewilligen wir die Veröffentlichung dieser Ehrenerklärung in den »Freien Stimmen«, im »Mir« und im »Slovenec« auf unsere Kosten.

Klagenfurt, am 9. Februar 1899.

Johann Fainig mpr. vulgo Uzar. Mathias Dobeiniger mpr. vulgo Jost. Josef Partl mpr. Kosem Matschach. Peter Partl mpr. Sitin. F. Paek mpr. Filipp Kodritsch mpr. Johann Goritschnig mpr. Neja. Peter Čelesnik mpr. Agnes Čelesnik mpr. Alex. Kodritsch mpr. vulgo Schleicher in Suetschach. Gregor Ratz mpr. vulgo Keusch in Suetschach. Andreas Ratz mpr. vulgo Ukeln in Suetschach. Martin Paulitsch mpr. Josef Seretnig mpr. Franz Einspieler mpr. Johann Kurasch mpr. Rochus Paek mpr.

Im Anhang zu obiger Ehrenerklärung bitte ich Johann Smolej, Kaplan in St. Jacob im Rosenthale, Herrn Werksdirektor Norbert Papencordt um Entschuldigung, dass ich durch die Reinschrift und Expedition der in obiger Erklärung erwähnten Eingabe zur Weiterverbreitung der gegen Herrn Norbert Papencordt erhobenen unbegründeten, ehrenrührigen Anwürfe beigetragen habe.

Klagenfurt, am 9. Februar 1899.

Smolej mpr.

Dr. Max Mitteregger mpr.
als Zeuge.

245 1-1

Franz Unterkofler mpr.
als Zeuge.

Vabilo

na

II. redni občni zbor

„Kmetijskega društva v Stari Oselici,
registrovane zadruge z omejeno zavezo“,

kateri se vrši

v nedeljo dné 12. marca 1899

v prostorih Franceta Bogataja-a v Stari Oselici hiš. št. 2

s tem le dnevnim redom:

1. Nagovor načelnika.
2. Prememba društvenih pravil in pregled računov.
3. Volitev jednega uda v nadzorništvo, jednega v razsodništvo.
4. Posamezni nasveti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

238 1-1

načelnistvo.

„Národna kavarna“.

Jutri v nedeljo, 5. marca 1899

vojaški

koncert.

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Vstop prost.

K obilni udeležbi vabi z velespoštovanjem

244 1-1

Fran Krapež.

VABILO.

Zaradi nesklepčnosti zadnjega občnega zbora hranilnice in posojilnice v Vipavi vršil se bode

drugi občni zbor

z istim dnevnim redom

dné 19. marca t. l. ob 4. uri popoldne,

h kateremu vabi p. n. gg. člane

235 1-1

načelstvo.

Vabilo

k

III. rednemu občnemu zboru

„Hranilnice in posojilnice v Tomišlju, registrirane zadruge z neomejeno zavezo“, kateri se bo vršil

v nedeljo, dné 19. marca 1899.,

ob 3. uri popoldne

v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Potrjenje računa za leto 1898.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
6. Razni nasveti.

K obilni udeležbi vabi

234 1-1

načelstvo.

Luskinasto - oklopna barva

je uporabljiva za okrasje, preprečuje rjo, daje lep kovinasti lesk. Sosebno priporočljiva za prevlako predmetov, kateri trpe vsled vremena, n. pr. mostovi, železne konstrukcije, konstrukcije pod vodami, vrtno ograje, strešice nad prodajnicami, shrambice za plinove zvončke, železne predmete sploh itd. Edina prodaja za Kranjsko pri trvdki BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice. — Vnanja naročila proti povzetju.

Vzorci na zahtevo zastoj.

228 4 11-1

E. Zbitek-ov v Novi Štifti pri Olomuou

zavod za izdelovanje stekleno-mozaičnih božjih grobov, lurskih duplin in altarjev za procesije ob sv. Rešnjem Telesu. Odlikovan od Nj. svetosti papeža Leona XIII.; priznanja katol. teolog. akademije v Peterburgu, nemškega misijona v Carigradu itd.

Ilustr. ceniki zastoj. Vse pošiljatve zajamčene. 894 4-4

Lahko, polpokrito

kočijo

za dva konja ima jako cenó na prodaj

Garich, sedlar

231 3-2

v Ljubljani, Rimska cesta.

8 goldinarjev! Brez dobička

za lastno ceno

damo pravo ameri-

sko pozlačeno

Plake-remontoar-

uro

z dvojnatiplj plašekom,

samo da se kupčija začne.

Zaradi reklame jo damo

za lastno ceno. Slehni ima

lepo priliko, si pridobiti uro,

ki ni razločiti od zlate, za

neverjetno nizko ceno

8 goldinarjev.

Je mojstersko delo, in ura zlata, ki stane 300 glđ

ni boljše delana. Močne vnanje stene so z 18karatnim

zlatom pozlačene in ne zgube barve zlata. Vsako uro

poskusimo, preden jo pošljemo, in priložimo 3letno

pisano jamstvo. 42 6-5

Najboljše jamstvo za solidno blago

pa je to, ker se zavežemo denar ves

vrniti, če bi ura ne bila dobra.

Središčno prodajo in razpošiljanje ima

RIX,

Dunaj, Praterstrasse št. 16.

V provincijo in v inostranstvo se pošilja proti povzetju.

Izvirni

garancijski list.

Ure za dame

10 glđ.

Vabilo.

Zaradi nesklepčnosti zadnjega občnega zbora vipavske vinarske zadruge v Vipavi sklicuje se

drugi občni zbor

z istim vspešdom

na dan 19. marca t. l. ob 1/5. uri popol.

v posojilnične prostore,

h kateremu vabi p. n. gg. člane

236 (1-1)

načelstvo.

Zadruga brivcev

daje slavnemu p. n. občinstvu na znanje, da bodo

od dné 26. februarija t. l. vsako

nedeljo vse brivnice v Ljubljani

ob 2. uri popoldne zaprte.

Išče se

izurjen stenograf

za slovensko in nemško stenografijo z lepo pisavo pod ugodnimi pogoji.

Kje, pové uredništvo. »Slovenca«. 237 3-2

Oddá se v Krojaških ulicah št. 1 s 1. majem 1. l. v III. nadstropji ležeče 241 3-1

stanovanje,

obstoječe iz 3 sob in z vsemi pritliklinami, z razgledom na Glavni trg, pod jako ugodnimi pogoji.

Natančnejša pojasnila dajo se ondi v gostilni „Pri Luní“.

20.000 cepljenk

najboljših vrst, čisto sortiranih in sicer: italijanski rizling, kraljevina, portugalec, črnina itd., ter

30.000 podlag

riparije portalis in rupestris — dobro ukoreninjenih, in

100.000 ključev

istih vrst — prodá podpisano oskrbnístvo ter pošilja na zahtevanje tudi cenik.

Večja množina vina

je ravnotam na prodaj. 242 1-1

Oskrbništvo graščine Raka pri Krškem.

Dr. Rose-jev balzam

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER v Pragi

je že nad 30 let sploh znano domače zdravilo, ki poživlja okus in rahlo odvaža. Ako se redno rabi, ureja

želodčevo delavnost prav zanesljivo.

Velika steklenica 1 glđ., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

varilo! Na vseh delih zavitka je pristavljena postavno vpišana varstvena znamka.

Glavna zaloga: lekarna B. Fragner-jeva „pri črnem orlu“ v Pragi,

Mala strana, vogal Spornerejeve ulice.

Se vsak dan razpošilja.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih G. Piccoli, Ub. pl. Trnkóczy, M. Mardetschláger, J. Mayer in vseh drugih lekarnah Avstro-Ogerske. 187 26-23

Cerkvena mizarska dela.

Podpisane izdelujem zlasti oekvene klopi in spovednice po vzorcih in po lastnem načrtu ter se za taka dela priporočam čast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom. Zagotovim izvrstno delo in nizke cene. Že desetim cerkvam sem izdelal klopi v največjo zadovoljnost.

Da je moje delo res trdno in lepo, spričujejo klopi po farnih cerkvah v Dobu, Radomljah, na Rovu, Brdu, Goričici, v Meravčah, Pečah, Komendi in v novi cerkvi vodiški, pa spovednica na Holmcu.

Postavljanje novih klopi v cerkvi traja le 5 do 6 dni.

Josip Stupica na Viru,

61 20-6

pošta Domžale.

Lična hiša v Ljubljani,

stoječa ob živahni prometni cesti, pripravna za gostilno s postajališčem in prenočiščem, proda se ali pa dá v najem pod ugodnimi pogoji. Za nakup zadošča tudi mala nadatna svota (Anzahlung). Natančnejše pové J. N. Plantz v Ljubljani, Rimska cesta 20, I. nadstropje. 211 3-1

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup.

Ta 29 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljuje fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. 896 (20-10)

Cena steklenici 1. glđ 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polsteklenic ni.)

Prosimo, da se vedno izrecno zahteva Herbabny-jev apneno-železni sirup. Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime „Herbabny“ vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrov. varstveno znamko, na katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII.1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju in v kronovinah.

Edini

dežnik,

ki se pri zgibanju nič ne poškoduje, je na patentirani način narejeni 145 25-18

Patent Satin de Chine

(ne zamenjati z navadnim Satin de Chine).

Ta dežnik je popolnoma nepremočljiv in stalne barve, podoben najfinjši avilnati omreli. Blagó se ne zgubani, ko je mokro, ampak ostane lepo napeto.

Kdor si kupi tak dežnik, nikoli več ne mara drugega

V Ljubljani te dežnike prodaja edini

JOSIP VIDMAR, dežnikar,

Vsak teh dežnikov ima na notranji strani tole patentno znamko

Vsako ponarejanje ali posnemanje patentne znamke se sodnijsko zabranja. — Natanko je paziti na patentno številko. Nijeden drugih dežnikov nima tako izvrstnih svojstev.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča pred. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
227 2

Travina, vrtna, deteljna in
pesna

SEMENA,

kakor druge vrste semena priporoča
tvrdka

Franc Stupica

214 3-3 v Ljubljani,
Marije Terezije cesta.

Liniment. Capsici compos.

350 Iz lekarnе Richter-jeve v Pragi 24-10
priznane izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobilo posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 759 40-22

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s
znano varstveno marko „sidro“ kot pristne.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

Mizarska in rezbarska obrt.

Martin Primožič,

mizarski in rezbarski mojster v Ljubljani, Igriške ulice 8.

priporoča se v izvršitev

vsakovrstnega pohištva in cerkvenih del,

kakor: spovednik, klopi, klečalnikov in altarjev vseh slogov. — Po-
hištvene oprave ima vedno v zalogi po najnižji ceni.

Oskrbi in polaga parkete in dešice najboljše domače tvrdke.
— Načrti in troškovniki brezplačno. 225 5-2

Strokovno vrejena trgovina semen

Alojzija Korsika

umetnega in trgovskega vrtnarja

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 5

naznanja, da je ravnokar prejel jeden vagon

241 3-1

travnega semena

obstoječe iz 7 najboljših, naravnost s škotskega, katero je zanesljivo kaljivo.
Istotako priporoča svojo veliko zalogo predarlske čiste detelje in
druzih krmskih, zelenjandnih in cvetličnih semen.
Pri veliki odjemi more blago pristno in ceno oddajati. — Ceniki so franko
in brezplačno dobiti.

Slovenci, segajte po domačem blagu!

Kmetijsko društvo v Dobrépoljah izvaža poleg
pridelkov kmetijstva tudi lepo prekažene

kranjske gnjati in plečeta

ter popolnoma masten in dobro obležan

150 7

Sir,

delan po ementhalskem načinu. — Vsa naročila se izvršujejo točno
po pošti ali železnici. — Sir se oddaja tudi v manjših kosih.

Dobiva se povsod.

905 (36-7)

Kalodont

— Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob. —

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

Čestite gospodinje!

221 50-50

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

Severonemški Lloyd v Bremi.

866 30-13

Od vis. c. kr. ministerstva vsled ukaza dné 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštinih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Iz Breme vsak torek in soboto zvečer.

Iz Southamptona dotaknivi se ev.

Cherbourg vsakosredin nedeljo

Iz Geneve dotaknivi se Neapola

via Gibraltar dva ali trikrat

na mesec.

Brema - Avstralija.

Do

Adelaide, Melbourne

Sydneya.

Brema - Južna Amerika.

Do Montevideo.

Do

Baltimore.

Brema - Vzhodna Azija.

Do Kitajskega.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Japonskega.

vožnja po morji

čez ocean do

Novi-Jorka traja

6 do 7 dni.

Najlepša in najceneja pri-

ložnost za potovanje.

Glavni zastopnik v Ljubljani:

Edvard Tavčar.

POZOR!

Podpisana tvrdka priporoča slavnim prostovoljnim gasilnim dru-
štvom, občinam in župniščem za nabavo vsakojakih

brizgalnic, gasilnega orodja, pasov itd., kakor tudi
kmetijskih strojev in peronospera-škropilnic

svojo bogato založeno

podružnico v Zagrebu, Frankopanska ulica šte. 9.

Postrežba točna, solidna, z nizkimi cenami, pod ugodnimi plačilnimi
pogoji tudi na obroke.

Pohvalna pisma in spričevala s Kranjskega na razpolago.

Za obila naročila se priporoča s spoštovanjem

89 12-4

podružnica **R. A. Smekal.**

Priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 338 26-22

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu,
ravno tako tudi

**nihalnih, stenskih
in budilnih ur**

in le dobre do najfineše kakovosti po naj-
nižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in
budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

ČEŠNIK & MILAVEC v Ljubljani, (Špitalske) Lingarjeve ulice

priporočata svojo popolnoma novo zalogo

239 3-1

pomladanskega in letnega manufakturnega blaga.

Uzorci na razpolaganje, po pošti brezplačno.

KAROL KRIEGL,

učeneo in naslednik g. Franc Goršič-a,

izdelovalec, glasovalec in popravljalec
orgelj in harmonijev,

Marije Terezije cesta št. 1 v Ljubljani,

delavnica: Razpotne ulice št. 6,

priporoča se za

izdelavo novih cerkvenih orgelj

po najnovejši in izkušeni sestavi z večletnim po-
roštvom, kakor tudi za **prestavljanje in po-
pravljanje orgelj** po najnižjih cenah in
izvrstno izpeljavo. 161 6-4

K sezôni

priporočam svojo

veliko izber

navadnih do najfinejših

otročjih

vozičkov

po izdatno znižanih cenah.

Zunanja naročila z naznanilom približne cene efektujejo se
z povzetjem. 216 3-3

Razprodaja

traja samo še do 6. sušca t. l.

M. Pakič, Ljubljana.

Prečastiti duhovščini se pri-
poročam za slikanje

cerkvâ,
kapel
in
sob.

Imam

na razpo-
lago tudi krasne

VZORCE

(škice) v barvah tiskane,

v raznih slogih, kakor tudi

mного spričeval. 73 26-6

ALBERT ROBIDA
Ljubljana, Rožne ulice št. 5.

KATHREINER- Kneippova sladna kava.

Stara mamica, še meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri
živenih, srcnih, želodecnihih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc.
zdravniško priporočena. — Najpriljubljenejša kavina pijača v
stotisočero rodovinah.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Giro-konto (hranišne vloge v tek. računu), obresti od dné
do dné po 4 1/2 %.
Poštno-hranilišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 3. marca.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 30 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 » 0 »
Avstrijska zlata renta 4%	120 » 15 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 » 50 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 85 »
Ogerska krona renta 4%, 200	97 » 85 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	925 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	369 » 25 »
London vista	120 » 45 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 97 1/2 »
80 mark	11 » 78 »
80 frankov (napoleonor)	9 » 55 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 20 »
C. kr. cekini	5 » 67 1/2 »

Dné 3. marca.	
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	172 gld. 60 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 20 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	142 » — »
Dunavske vravnave srečke 5%	130 » 70 »
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 » — »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 » 10 »
Prioritetne obveznice državne železnice	220 » — »
» južne železnice 3%	179 » 85 »
» južne železnice 5%	124 » 60 »
» dolenjskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 25 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	85 » 75 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » 50 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	24 » — »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 » 80 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3460 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	470 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	65 » 75 »
Splošna avstrijska stavbiška družba	114 » — »
Montanska družba avstr. plan.	241 » 75 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	187 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 37 »

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako zrebanje.
Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarah,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.